

□ **CODUL AERIAN din 22 august 1997**

([Ordonanța nr. 29 din 22 august 1997](#) - republicată - privind Codul aerian)

EMITENT: Guvernul

PUBLICAT ÎN: Monitorul Oficial nr. 45 din 26 ianuarie 2001

---

*) Republicată în temeiul [art. III din Legea nr. 130 din 21 iulie 2000](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 355 din 31 iulie 2000, dându-se articolelor și alineatelor numerotarea corespunzătoare.

[Ordonanța Guvernului nr. 29 din 22 august 1997](#) a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 208 din 26 august 1997 și a fost aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 130/2000](#).

CAP. 1

Prevederi generale

SECȚIUNEA I

Domeniul de aplicare

ART. 1

(1) Prevederile prezentului Cod aerian se aplică tuturor activităților aeronautice civile, precum și tuturor persoanelor fizice sau juridice care desfășoară activitățile aeronautice civile respective în spațiul aerian național și pe teritoriul României.

(2) România are suveranitate deplină și exclusivă asupra spațiului aerian național, care face obiectul proprietății publice.

ART. 2

Activitatea aeronautică civilă pe teritoriul și în spațiul aerian național este reglementată prin prezentul Cod aerian, prin actele normative interne din domeniu, precum și în conformitate cu prevederile Convenției privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago, ale altor convenții și acorduri internaționale la care România este parte.

SECȚIUNEA a II-a

Termeni și definiții

ART. 3

În sensul prezentului Cod aerian, termenii și definițiile utilizate au următorul înțeles:

3.1. accident - eveniment legat de operarea unei aeronave, care se produce între momentul în care o persoană se imbarca la bordul acesteia cu intenția de a efectua un zbor și momentul în care toate persoanele aflate la bord sunt debarcate, și în cursul căruia:

- a) o persoană este ranită grav sau mortal datorită faptului ca se găsește:
  - în aeronava;
  - în contact direct cu aceasta sau cu un obiect care este fixat în aeronava;
  - în contact direct cu o parte oarecare a aeronavei, inclusiv cu părțile care se detasează din aceasta;
  - expusă direct aspirației sau suflului motoarelor ori elicelor;

b) aeronava suferă deteriorări, avarii sau cedări structurale, care alterează caracteristicile de rezistență structurală sau performanțele de zbor, necesită o reparație importantă care nu poate fi făcută în mod normal cu mijloacele existente la bord sau necesită înlocuirea elementelor deteriorate;

c) aeronava a fost distrusă;

d) aeronava a dispărut sau este total inaccesibilă. Aeronava este considerată dispărută atunci când căutările s-au încheiat oficial și epava nu a fost localizată.

Se exclud din categoria accidentelor următoarele situații:

- la lit. a), decesul la bordul aeronavelor, provenit dintr-o cauză naturală; ranirea gravă sau decesul oricărei persoane aflate la bord, ca urmare a unei tentative de sinucidere sau a neglijenței proprii; ranirile cauzate pasagerilor clandestini care se ascund în afară zonelor care sunt în mod normal accesibile pasagerilor și echipajului;

- la lit. b), când deteriorarea este limitată la accesoriile motorului sau când este vorba despre deteriorări limitate la elice, la extremitățile aripilor, la antene, pneuri, frane, carenaje sau mici perforații în înveliș și care nu periclitizează siguranța în zbor sau la sol a aeronavei;

3.2. act de intervenție ilicită - act produs în mod ilicit, cu intenție, constând în:

a) violența împotriva uneia sau mai multor persoane la bordul unei aeronave la sol și în zbor, dacă acel act poate să periclitizeze siguranța aeronavei respective;

b) distrugere a unei aeronave în serviciu sau provocare de avarii unei astfel de aeronave, care o fac indisponibilă pentru zbor sau care îi pot periclita siguranța în zbor;

c) amplasare sau favorizare a amplasării prin orice mijloace a unui dispozitiv sau a unei substanțe care poate distruge o aeronava aflată în serviciu sau îi poate provoca avarii care să o facă indisponibilă pentru zbor ori care îi poate periclita siguranța în zbor;

d) distrugere sau avariare a mijloacelor de navigație aeriană sau de intervenție în funcționarea lor, dacă un asemenea act poate periclita siguranța aeronavelor în zbor;

e) comunicare intenționată a unor informații false, punând astfel în pericol siguranța unei aeronave în zbor;

f) folosirea ilegală a oricărui dispozitiv, substanță sau arma pentru:

- producerea unui act de violență împotriva uneia sau mai multor persoane, care provoacă ranirea gravă sau moartea acestora, pe un aeroport care deservește aviația civilă;

- distrugerea sau avariarea gravă a facilităților care aparțin aviației civile sau a aeronavelor care nu sunt în serviciu, dar se afla pe acel aeroport, ori pentru întreruperea serviciilor aeroportului, dacă un asemenea act pune în pericol sau poate periclita siguranța aeroportului;

3.3. activități aeronautice civile - totalitatea activităților legate de proiectarea, construcția, atestarea, reparația, întreținerea și operarea aeronavelor civile, a aerodromurilor și a altor obiective de infrastructură

aeronauticii civile, de dirijarea și controlul traficului aerian, de informarea aeronautica și meteorologica a operatorilor aerieni, de pregătirea și perfecționarea personalului aeronautic civil, precum și a activităților aeronautice civile conexe acestora;

3.4. activități aeronautice civile conexe - totalitatea serviciilor care contribuie direct la asigurarea desfășurării activităților aeronautice civile;

3.5. administrator al aerodromului - persoana fizica sau juridică care conduce și gestionează un aerodrom aflat în proprietatea publică sau în proprietatea privată a unor persoane fizice ori juridice;

3.6. aerodrom - suprafața delimitată pe pământ sau pe apa, care cuprinde, eventual, clădiri, instalații și materiale, destinată să fie utilizată, în totalitate sau în parte, pentru sosirea, plecarea și manevrarea la sol a aeronavelor. Aerodromul utilizat exclusiv pentru elicoptere se numește heliport;

3.7. aeronava - aparatul care se poate menține în atmosfera cu ajutorul altor reacții ale aerului decât cele asupra suprafeței pământului;

3.8. aeronave de stat - aeronavele folosite pentru servicii militare, vamale sau de poliție;

3.9. aeroport - aerodromul deschis pentru operațiuni comerciale de transport aerian;

3.10. aeroport internațional - aeroportul nominalizat ca aeroport de intrare și de plecare, destinat traficului internațional al aeronavelor, și în care sunt asigurate facilitățile de control pentru trecerea frontierei de stat, pentru controlul vamal, de sănătate publică, pentru controlul veterinar și fitosanitar, precum și pentru alte facilități similare;

3.11. agent aeronautic civil - orice persoană fizica sau juridică autorizată să desfășoare activități aeronautice civile;

3.12. ancheta administrativă - activitatea concretă de identificare, de strângere și de analiza a informațiilor pentru determinarea cauzelor, emiterea concluziilor și, pe baza lor, stabilirea unor recomandări privind siguranța zborurilor, precum și formularea unor propuneri și recomandări de îmbunătățire a activităților în vederea prevenirii accidentelor și incidentelor de aviație;

3.13. autorizare - confirmare oficială dată printr-un document eliberat în conformitate cu prevederile reglementărilor aeronautice române prin care se atestă capacitatea deținătorului de a desfășura activitățile aeronautice civile menționate în acest document;

3.14. autorizație de operator aerian - documentul care atestă autorizarea unui operator aerian să efectueze activități de lucru aerian sau de aviație generală;

3.15. certificat de operator aerian - documentul care atestă capacitatea unui operator aerian de a efectua activități de transport aerian civil;

3.16. certificat de navigabilitate - documentul individual, aflat obligatoriu la bordul fiecărei aeronave, prin care se atestă navigabilitatea acesteia;

3.17. drept de trafic - dreptul unui operator aerian autorizat de a transporta pasageri, bagaje, mărfuri și/sau posta pe o ruta aeriană care deservește două sau mai multe aeroporturi interne ori internaționale;

3.18. facilități - totalitatea serviciilor și baza materială asociată acestora, asigurate pe un aerodrom în legătură cu intrarea și ieșirea aeronavelor, persoanelor, bagajelor, mărfurilor și altele asemenea, în

traficul aerian intern și internațional;

3.19. incident - un eveniment, altul decât un accident, asociat cu utilizarea unei aeronave, care afectează sau ar putea afecta siguranța exploatarei;

3.20. licențiere - confirmarea oficială data printr-un document eliberat de Ministerul Transporturilor*), prin care se acordă deținătorului dreptul de a exercita activitățile aeronavelor civile menționate în acest document;

---

*) Conform [Hotărârii nr. 3/2001](#) Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței preia toate drepturile și obligațiile Ministerului Transporturilor.

3.21. licența de lucru în perimetrul infrastructurii aeroportuare - document individual prin care se acordă unui agent economic dreptul de a desfășura activități în perimetrul infrastructurii aeroportuare;

3.22. licența de transport aerian - document individual prin care unui operator aerian autorizat i se acordă dreptul de a efectua operațiuni de transport aerian public, în condițiile prevăzute în licență;

3.23. misiune - activitatea unui membru al echipajului din momentul în care acesta intră în serviciu, după o perioadă de odihnă corespunzătoare, dar înaintea începerii unui zbor sau a unei serii de zboruri, până în momentul în care acel membru al echipajului iese din serviciu după încheierea aceluși zbor sau a seriei de zboruri;

3.24. navigabilitate - caracteristica aeronavei pregătite pentru zbor, constând în conformarea acesteia la reglementările de admisibilitate la zbor;

3.25. operarea aeronavei - folosirea aeronavei pentru scopuri de navigație aeriană, care include navigarea aeronavei. Orice persoană fizică sau juridică care efectuează operațiuni cu aeronave, inclusiv în calitate de proprietar sau deținător, cu sau fără drept legal de comanda asupra aeronavei, va fi considerată angajată în operarea aeronavei în înțelesul prezentului Cod aerian;

3.26. operator aerian - persoana fizică sau juridică autorizată și/sau licențiată, angajată în operarea aeronavelor;

3.27. pilot comandant - pilotul responsabil cu comanda și siguranța aeronavei pe durata zborului;

3.28. plan de zbor - ansamblu de informații specifice unui zbor planificat sau unei porțiuni din acesta, transmise organelor care asigură serviciile de navigație aeriană;

3.29. reglementări aeronautice - norme, proceduri sau standarde specifice activităților aeronautice civile;

3.30. securitatea aeronautică - ansamblu de măsuri, resurse materiale și forțe umane, coordonate, mobilizate și utilizate în scopul protecției aeronauticii civile împotriva actelor de intervenție ilicită;

3.31. serviciu de navigație aeriană - termen generic ce include serviciile de trafic aerian, serviciul de telecomunicații aeronautice, serviciile pentru asigurarea asistenței meteorologice a navigației aeriene, serviciile de căutare și salvare, precum și serviciile de informare aeronautică. Aceste servicii sunt asigurate în timpul tuturor fazelor de operare: apropiere, aerodrom și ruta;

3.32. servitute aeronautică - condiții, restricții, obligații, impuse sau

recomandate de prevederile reglementărilor aeronautice naționale și/sau internaționale în interesul siguranței zborului aeronautic;

3.33. siguranța zborului - capacitatea activității aeronautice constând în evitarea afectării sănătății sau pierderii de viați omenești, precum și a producerii de pagube materiale;

3.34. tehnica aeronautică - tehnica folosită în aeronautică, care intră sub incidența normelor privind siguranța zborului;

3.35. trafic aerian - ansamblu de aeronave aflate în zbor la un moment dat, într-un spațiu aerian determinat, și, respectiv, de aeronave care se afla în suprafața de manevra a unui aerodrom;

3.36. transportator aerian - operator aerian autorizat, deținător al unei licențe de transport aerian, în termen de valabilitate;

3.37. zona de siguranță - zona adiacentă unui aerodrom, indiferent de proprietar, definită în scopul de a limita înălțimea obstacolelor și de a preveni efectele negative de orice natură, directe și/sau indirecte, asupra operării aeronavelor și ansamblului activităților aeronautice - în interesul siguranței zborurilor aeronavelor și securității aeronautice;

3.38. zona de protecție - zona adiacentă amplasamentelor mijloacelor de navigație aeriană și meteorologice, indiferent de proprietar, delimitată în scopul de a preveni interferențele negative de orice natură, directe și/sau indirecte, asupra performanțelor operationale ale acestor echipamente - în interesul siguranței zborului aeronavelor;

3.39. zbor V.F.R zbor efectuat după regulile zborului la vedere.

CAP. 2

Administrarea aviației civile în România

ART. 4

Ministerul Transporturilor, în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale și de autoritate de stat în domeniul aviației civile, are următoarele atribuții specifice:

a) elaborează strategia de dezvoltare a aviației civile, în conformitate cu politica economică a Guvernului și cu planurile de dezvoltare a transporturilor;

b) emite, în conformitate cu strategia de dezvoltare, precum și cu reglementările și recomandările organizațiilor internaționale de aviație civilă la care România este parte contractantă, reglementări specifice care stau la baza desfășurării serviciilor de transport aerian și a exploatarei infrastructurii aferente, precum și a celorlalte activități aeronautice civile;

c) reprezintă Guvernul, în domeniul aviației civile, în organismele internaționale specifice și în relațiile bilaterale cu alte state;

d) asigură administrarea proprietății publice a statului din domeniul aviației civile;

e) emite reglementări obligatorii de autorizare și/sau de licențiere a agenților aeronautici și a operatorilor civili pentru efectuarea activităților aeronautice civile, eliberează, prelungește valabilitatea, validează, echivalează, suspenda și retrage documentele de autorizare și/sau de licențiere a agenților aeronautici și a operatorilor civili;

f) emite reglementări aeronautice obligatorii privind siguranța traficului în transporturile aeriene și supraveghează respectarea acestora;

- g) emite reglementări aeronautice obligatorii pentru efectuarea transporturilor aeriene de mărfuri periculoase;
- h) asigura reglementarea și organizarea circulației aeronavelor civile în spațiul aerian național, în colaborare cu organele specializate ale Ministerului Apărării Naționale;
- i) coordonează sistemul de securitate în domeniul aviației civile;
- j) anchetează incidentele și accidentele din domeniul aviației civile;
- k) organizează și exercită activitățile de registru, de inspecție și de control în aviația civilă;
- l) asigura certificarea tehnicii de aviație civilă;
- m) emite reglementări aeronautice obligatorii privind atestarea, certificarea, licențierea și brevetarea personalului aeronautic civil, organizează examene și emite atestate, certificate, licențe și brevete pentru această categorie de personal;
- n) gestionează frecvențele de telecomunicații alocate aviației civile;
- o) asigura organizarea și funcționarea serviciilor civile de navigație aeriană în spațiul aerian al României, aproba survolarea teritoriului național al României, organizat potrivit art. 10, precum și decolarea și aterizarea aeronavelor civile de pe și pe aeroporturile situate pe teritoriul României, în conformitate cu prevederile reglementărilor aeronautice specifice;
- p) autorizează efectuarea de lucrări în zonele de siguranță și de protecție a infrastructurilor de transport aerian civil;
- r) asigura, împreună cu organele specializate ale ministerelor abilitate prin lege, asistența operațiunilor de căutare și de salvare a aeronavelor civile implicate în accidente;
- s) emite reglementări pentru uniformizarea definițiilor și a abrevierilor utilizate în aviația civilă, în conformitate cu legislația internațională;
- t) autorizează funcționarea aerodromurilor civile;
- u) organizează activitatea pentru constituirea fondului propriu de date statistice din domeniul aviației civile;
- v) aproba tarifele de utilizare a infrastructurilor de transport aerian de interes public național;
- x) asigura cadrul legislativ și reglementările necesare pentru dezvoltarea unui mediu concurențial normal în domeniul transporturilor aeriene;
- y) aproba tarifele de examinare a personalului aeronautic civil în vederea obținerii atestatelor, certificatelor, brevetelor și licențelor;
- z) aproba tarifele percepute de către societățile comerciale, instituțiile publice și organismele tehnice specializate, ca urmare a prestării activităților pentru care le-au fost delegate competente în conformitate cu prevederile prezentei legi.

ART. 5

(1) Ministerul Transporturilor asigura, direct sau prin delegare de competență unor organisme tehnice specializate, instituții publice sau, după caz, societăți comerciale autorizate, elaborarea și punerea în aplicare a reglementărilor aeronautice corespunzătoare, pregătirea și perfecționarea profesională, precum și atestarea personalului aeronautic civil, certificarea tehnicii de aviație civilă, înmatricularea aeronavelor civile, inspecția și

controlul acestora, controlul acestora, controlul, inspecția, supravegherea și autorizarea agenților aeronautici civili, dirijarea și controlul traficului aerian în spațiul aerian național, protecția navigației aeriene, anchetarea incidentelor și a accidentelor de aviație civilă, precum și controlul tehnic și inspecția de siguranță a zborului și de securitate aeronautica pentru transportul aerian.

(2) Organismele tehnice specializate, instituțiile publice și societățile comerciale prevăzute la alin. (1) vor fi finanțate integral din tarife și comisioane obținute din prestațiile respective.

(3) Delegarea de competențe organismelor tehnice specializate sau societăților comerciale autorizate, menționate la alin. (1), precum și autorizarea sau licențierea agenților aeronautici civili în conformitate cu prevederile prezentului Cod aerian se fac cu perceperea unor taxe sau tarife.

(4) Delegarea de competențe se poate realiza în domenii de strictă specialitate, pentru care Ministerul Transporturilor trebuie să aibă compartimente de specialitate.

CAP. 3

Spațiul aerian național

SECȚIUNEA I

Generalități

ART. 6

(1) Spațiul aerian național reprezintă coloana de aer situată deasupra teritoriului de suveranitate al României, până la limita inferioară a spațiului extraatmosferic.

(2) În spațiul aerian național se desfășoară atât trafic aerian civil, cât și trafic aerian militar.

ART. 7

Spațiul aerian național cuprinde:

a) spațiul de trafic aerian ce reprezintă porțiunea din spațiul aerian național unde se permite activitatea aeronautică, precum și terenurile destinate decolarilor și aterizărilor, indiferent de apartenența și de natura activității de zbor;

b) zonele rezervate reprezentând porțiunile din spațiul aerian național, destinate activităților aeronautice de școală, de sport aeronautic, de încercare și de omologare a aeronavelor, de natura utilitară și altele similare;

c) zonele reglementate constituite din zone periculoase, zone restricționate sau zone interzise, precum și căile aeriene condiționale și zonele de activitate comună la graniță.

ART. 8

Sunt asimilate, din punct de vedere al navigației aeriene, cu spațiul aerian național:

a) spațiul aerian de deasupra zonei internaționale a Marii Negre, alocat de Organizația Aviației Civile Internaționale (O.A.C.I.) în baza acordurilor regionale de navigație aeriană;

b) spațiul aerian al altor țări, stabilit prin acorduri și convenții internaționale, cu delegarea permanentă sau pe termen limitat, în scopul

asigurării serviciilor de trafic aerian, și numai pe durata delegării.

ART. 9

Clasificarea spațiului aerian național din punct de vedere al asigurării serviciilor de trafic aerian se stabilește în conformitate cu standardele elaborate de organizațiile internaționale de aviație civilă la care România este parte contractantă.

ART. 10

În timp de pace Ministerul Transporturilor, împreună cu Ministerul Apărării Naționale, organizează spațiul aerian național și stabilește principiile și regulile de folosire a acestuia pentru activitățile aeronautice civile sau militare, după caz.

SECȚIUNEA a II-a Traficul aerian

ART. 11

(1) Reglementările în domeniul traficului aerian în spațiul aerian național se aplică zborurilor tuturor aeronavelor, indiferent de categoria și de naționalitatea acestora.

(2) Aeronavele de stat sunt supuse prevederilor alin. (1) atunci când zborul lor se efectuează în spațiul aerian național repartizat aviației civile.

ART. 12

În spațiul aerian național repartizat aviației civile traficul aerian este permis după cum urmează:

a) aeronavelor civile, în baza unei aprobări corespunzătoare acordate în conformitate cu prevederile reglementărilor aeronautice specifice;

b) aeronavelor de stat românești, în conformitate cu reglementările specifice;

c) aeronavelor militare străine, inclusiv celor care transporta trupe, armament, tehnica de lupta, materiale militare, materiale periculoase și orice alte tipuri de incarcatura, care, prin natura lor, pot afecta siguranța națională, conform aprobării de survol acordate de Ministerul Transporturilor, cu avizul Ministerului Apărării Naționale.

ART. 13

(1) Toate aeronavele civile care survolează teritoriul României au obligația achitării unor tarife pentru utilizarea instalațiilor și serviciilor de navigație aeriană.

(2) Tarifele prevăzute la alin. (1) sunt nediscriminatorii pentru aceleași categorii de zboruri, indiferent de naționalitatea operatorilor aerieni și a statului de înmatriculare.

(3) Sunt scutite de la plata tarifelor prevăzute la alin. (1) următoarele categorii de zboruri:

a) zborurile V.F.R.;

b) zborurile militare efectuate de aeronave militare românești, iar în cazul aeronavelor militare străine, pe bază de reciprocitate;

c) zborurile efectuate exclusiv pentru transportul în misiune oficială al monarhilor domnitori și al familiilor lor apropiate, al sefilor de stat, al sefilor de guvern și al ministrilor. În toate cazurile misiunile oficiale vor fi confirmate prin indicatorul de statut corespunzător pe planul de zbor;

d) zborurile de căutare și salvare autorizate de un organ competent SAR;

e) zborurile terminate la aerodromul de la care aeronava a decolat și în timpul cărora nu s-a efectuat nici o aterizare intermediară;

f) zborurile efectuate de aeronave a căror masă maximă certificată la decolare este strict mai mică de două tone;

g) zborurile-școală executate exclusiv în cadrul examenelor în vederea obținerii licenței sau a unei calificări pentru echipajul de comandă și, pentru aceasta, este confirmată prin mențiunea corespunzătoare pe planul de zbor;

h) zborurile efectuate exclusiv în scopul verificării sau testării echipamentelor folosite sau care se intenționează să fie folosite ca mijloace de sol pentru navigația aeriană, precum și pentru zborurile de verificare a aeronavelor ce urmează să execute zboruri conform lit. c);

i) alte categorii de aeronave prevăzute de lege.

(4) Pot fi scutite, total sau parțial, de plată tarifelor prevăzute la alin. (1) și alte categorii de aeronave sau de zboruri, cu aprobarea Ministerului Transporturilor.

SECȚIUNEA a III-a

Aterizarea și decolarea aeronavelor civile

ART. 14

Decolarea și aterizarea aeronavelor civile se efectuează numai pe aerodromurile autorizate.

ART. 15

Este interzis ca aeronavele civile să decoleze sau să aterizeze pe alte aerodromuri civile decât cele autorizate, cu excepția cazurilor de forță majoră, a aeronavelor folosite pentru practicarea unor sporturi aeronautice, a aeronavelor care aterizează din dispoziția Ministerului Transporturilor și/sau a Ministerului Apărării Naționale, precum și a altor aeronave pentru care se stabilesc derogări de la prevederile acestui articol prin reglementări specifice emise de Ministerul Transporturilor.

SECȚIUNEA a IV-a

Raporturi juridice la bordul aeronavei civile

ART. 16

Faptele și actele juridice petrecute la bordul aeronavelor civile înmatriculate în România, precum și statutul juridic al încărcăturii aflate la bordul acestora, în timpul unui zbor internațional, dincolo de granițele României, sunt reglementate de legislația română, dacă prin acordurile și convențiile internaționale la care România este parte contractantă nu s-a stabilit altfel.

CAP. 4

Naționalitatea și drepturile asupra aeronavelor civile

SECȚIUNEA I

Naționalitatea și înmatricularea aeronavelor civile

ART. 17

(1) Aeronavele civile române pot zbura în spațiul aerian național numai dacă sunt înmatriculate în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor civile, ținut de Ministerul Transporturilor.

(2) Fac excepție de la prevederile alin. (1) aeronavele civile stabilite prin reglementări aeronautice specifice, emise de Ministerul Transporturilor.

(3) Aeronavele de stat românești pot efectua operațiuni aeriene civile și fără a fi înmatriculate în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor civile, dacă îndeplinesc cerințele de navigabilitate pentru astfel de zboruri și sunt identificate de către ministerul care are jurisdicția asupra acestora, în conformitate cu reglementările special emise în acest scop de către instituția respectivă.

(4) Operatorii aerieni români pot executa operațiuni aeriene civile cu aeronave înmatriculate în alt stat, pentru perioade limitate de timp, după ce au obținut dreptul de folosință în temeiul unui contract de închiriere pe o durată determinată, cu respectarea reglementărilor emise în acest sens de Ministerul Transporturilor.

ART. 18

(1) O aeronava civilă poate fi înmatriculată în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor civile, numai dacă:

- a) posedă un certificat de tip valid, emis sau echivalat de Ministerul Transporturilor;
- b) posedă un certificat de navigabilitate valid, emis sau echivalat de Ministerul Transporturilor;
- c) satisface cerințele reglementărilor naționale privind nivelul de zgomot și de emisii toxice;
- d) nu este înregistrată în alt stat și satisface una dintre următoarele situații:
  - aparține unei persoane fizice sau juridice române ori unui cetățean străin cu domiciliul sau reședința în România sau unei persoane juridice străine, constituită în mod legal, care desfășoară activități economice în conformitate cu legislația română, iar aeronava civilă respectivă își are baza și este utilizată, în principal, în România;
  - aparține unei persoane fizice sau juridice a unui stat străin cu care România a încheiat o convenție prin care cele două state își acorda reciproc tratamentul național în ceea ce privește regimul de înmatriculare a aeronavelor civile;
  - aparține Guvernului sau statului român.

(2) Certificatul de înmatriculare emis de Ministerul Transporturilor va conține datele de identificare a aeronavei civile, însemnul de naționalitate și marca de ordine, care vor fi inscriptionate în mod vizibil pe aeronava civilă, cât și datele de identificare a deținătorului și/sau a proprietarului.

ART. 19

(1) Prin înmatricularea în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor civile, aeronava respectivă capătă naționalitatea română.

(2) Înmatricularea unei aeronave civile în Registrul unic de

Înmatriculare a aeronavelor civile și certificatul de înmatriculare nu constituie dovada deținerii legale sau a proprietății asupra aeronavei civile în nici o acțiune juridică în care deținerea sau proprietatea aeronavei respective este în litigiu.

ART. 20

Metodologia înmatriculării în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor civile, precum și prevederile privind emiterea, suspendarea sau revocarea certificatului de înmatriculare sunt conținute în reglementări aeronautice specifice, emise de Ministerul Transporturilor.

SECȚIUNEA a II-a

Drepturile asupra aeronavelor civile

ART. 21

Sunt recunoscute, fără discriminare, persoanelor fizice sau juridice, române sau străine, următoarele drepturi reale asupra aeronavelor civile:

- a) dreptul de proprietate;
- b) dreptul de folosință în temeiul unui contract de închiriere încheiat pe o durată determinată, caz în care locatarul capătă și calitatea de deținător;
- c) dreptul deținătorului legal de a dobândi proprietatea prin cumpărare, caz în care cumpărătorul capătă calitatea de proprietar;
- d) dreptul de a ipoteca ori de a greva aeronava civilă sau componente ale acesteia cu orice drept real asemănător, constituit ca garanție a plății unei datorii, cu condiția ca un asemenea drept să fie constituit conform legii statului de înmatriculare și transcris în registrul de sarcini al statului de înmatriculare a aeronavei civile.

ART. 22

(1) Actele de proprietate sau de transmitere a proprietății, de constituire de ipotecă sau a altor drepturi reale care privesc o aeronava civilă sunt reglementate de legislația națională și se înscriu în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor civile.

(2) Înscrierea în Registrul unic de înmatriculare a aeronavelor civile nu este constitutivă de drepturi și are ca efect numai opozabilitatea față de terți a dreptului înscris.

CAP. 5

Aerodromurile civile

ART. 23

Aerodromurile civile pot fi proprietate publică sau proprietate privată a persoanelor fizice ori juridice, după caz, iar din punct de vedere operational pot fi deschise sau închise circulației aeriene publice.

ART. 24

Înființarea, funcționarea și dezafectarea aerodromurilor civile sunt supuse reglementărilor aeronautice specifice, emise de Ministerul Transporturilor cu avizul ministerelor abilitate, prin care se stabilesc cerințele tehnice, operationale și procedurale.

ART. 25

Aerodromurile civile pot fi administrate de persoane juridice române sau de persoane fizice cu domiciliul permanent în România.

ART. 26

(1) Toate aerodromurile deschise pentru operarea aeronavelor civile trebuie să fie autorizate de Ministerul Transporturilor din punct de vedere al îndeplinirii cerințelor tehnice, operationale, de siguranță a zborului, de securitate aeronautică și de protecție a mediului, potrivit reglementărilor aeronautice interne în vigoare și acordurilor sau convențiilor internaționale la care România este parte.

(2) Ministerul Transporturilor va ține un registru de evidență a tuturor aerodromurilor civile autorizate din România.

ART. 27

Toate aeronavele civile care executa zboruri internaționale cu originea/destinația România sunt obligate să decoleze și să aterizeze pe un aeroport deschis traficului aerian internațional.

ART. 28

Administratorii aerodromurilor civile au obligația de a asigura toate condițiile necesare pentru aterizarea și decolarea în siguranța a aeronavelor, protecția și serviciile necesare aeronavelor la sol, precum și pentru lupta împotriva incendiilor, iar în aeroporturi, ordinea, securitatea și protecția împotriva actelor ilicite, precum și, după caz, existența facilităților de vamă, grănicărie, fitosanitare, sanitar-veterinare și sanitar-umane.

ART. 29

(1) Agenții economici și, după caz, organele specifice ale autorității de stat, care desfășoară activități pe aerodromuri civile, au obligația de a respecta normele stabilite, în temeiul prezentului Cod aerian și al reglementărilor aeronautice, de către administratorii acestora în interesul public și al dezvoltării transporturilor aeriene.

(2) Toate activitățile care se derulează în perimetrul unui aerodrom civil se desfășoară sub unica și directă coordonare a administratorului aerodromului.

(3) Agenții economici care desfășoară activități în perimetrul infrastructurii aeroportuare trebuie să dețină o licență de lucru în acest perimetru, eliberată de Ministerul Transporturilor.

ART. 30

Instalațiile și echipamentele aeroportuare, inclusiv cele radioelectrice și meteorologice, precum și serviciile de navigație aeriană sunt accesibile, fără discriminare, tuturor aeronavelor civile.

ART. 31

(1) Tarifele, taxele și redevențele stabilite pentru utilizarea facilităților aeroportuare prevăzute la art. 30 se aplică nediscriminatoriu, indiferent de naționalitatea aeronavei civile, și se publică în conformitate cu reglementările internaționale de aviație.

(2) Ministerul Transporturilor emite reglementări specifice privind

principiile generale de stabilire și aplicare a tarifelor menționate în alin. (1).

(3) Sunt scutite de la plata tarifelor, taxelor și redevențelor prevăzute la alin. (1) următoarele categorii de aeronave:

- a) aeronavele de stat românești;
- b) aeronavele de stat străine, pentru care exista acorduri bilaterale în acest sens, la cererea instituției românești interesate;
- c) aeronavele civile românești, care execută misiuni oficiale, prezidențiale sau guvernamentale, iar în cazul celor străine, pe bază de reciprocitate;
- d) aeronavele care aparțin Organizației Națiunilor Unite, Crucii Roșii și Semilunii Roșii;
- e) aeronavele civile care efectuează misiuni de căutare și de salvare sau transporta personal și materiale în cadrul acestor misiuni;
- f) aeronavele care efectuează misiuni umanitare și de ajutorare urgentă;
- g) aeronavele care sunt nevoite să aterizeze datorită unor cauze tehnice, din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile sau a unor situații de forță majoră;
- h) aeronavele care aterizează din dispoziția Ministerului Transporturilor și/sau a Ministerului Apărării Naționale;
- i) alte categorii de aeronave prevăzute de lege.

(4) Pot fi scutite, total sau parțial, de la plata tarifelor prevăzute la alin. (1) și alte categorii de aeronave sau zboruri, cu aprobarea Ministerului Transporturilor.

CAP. 4

Personalul aeronautic civil

SECȚIUNEA I

Prevederi generale

ART. 32

În aeronautica civilă funcționează personal aeronautic civil, precum și alte categorii de personal.

ART. 33

(1) Personalul aeronautic civil cuprinde:

- personal aeronautic civil navigant;
- personal aeronautic civil nenavigant.

(2) Personalul aeronautic civil trebuie să fie titularul unui atestat, brevet sau certificat corespunzător.

ART. 34

(1) Personalul aeronautic civil navigant cuprinde:

- a) personalul care constituie echipajul de conducere de la bordul aeronavelor civile: piloti, navigatori, mecanici și/sau ingineri de bord și operatori radionaviganți;
- b) personalul tehnic sau auxiliar de la bordul aeronavelor civile, calificat pentru tipul sau categoria respectivă de aeronavă civilă, care, neparticipând la conducerea acestora, exercită la bord servicii cu privire la pasageri, mărfuri sau aparatura specială a aeronavelor în zbor, activități de

control tehnic, la sol și în zbor, în vederea constatării stării de navigabilitate, precum și activității de verificare în zbor a funcționării echipamentelor de protecție a navigației aeriene.

(2) Orice altă persoană aflată la bordul unei aeronave civile este considerată pasager și nu are calitatea de personal aeronautic civil navigator.

ART. 35

Personalul aeronautic civil nenavigator cuprinde personalul tehnic calificat, care lucrează direct la planificarea și pregătirea operațională a zborurilor, la proiectarea, construirea, controlul, omologarea, certificarea, pregătirea, exploatarea, întreținerea și repararea tehnicii aeronautice, precum și personalul care desfășoară activități de control și dirijare a zborurilor.

SECȚIUNEA a II-a

Comandantul și echipajul aeronavei civile

ART. 36

(1) Echipajul aeronavei civile este constituit din personal cu calificare corespunzătoare, care desfășoară activități la bord în conformitate cu reglementările în vigoare.

(2) Echipajul se afla în subordinea comandantului de aeronava civilă, care este desemnat, de către operatorul aerian, pentru fiecare zbor.

ART. 37

(1) Funcția de comandant de aeronava civilă este îndeplinită de pilotul comandant, calificat pentru categoria, clasa și tipul aeronavei civile respective și având licența în termen de valabilitate.

(2) Calitatea de comandant de aeronava civilă începe din momentul încredințării misiunii și se păstrează până la terminarea acesteia.

(3) Comandantul aeronavei civile care remorchează alte aeronave este comandantul acestora până la declanșarea lor.

ART. 38

(1) Comandantul de aeronava civilă răspunde de pregătirea și executarea în siguranță a fiecărui zbor și, în acest scop, el este obligat să respecte reglementările aeronautice și documentele tehnice, în vigoare.

(2) Comandantul de aeronava civilă trebuie să refuze decolarea, dacă constata nereguli cu ocazia îndeplinirii sarcinilor prevăzute în prezentul articol.

ART. 39

(1) În timpul misiunii comandantul de aeronava civilă răspunde față de entitatea care i-a încredințat misiunea, de executarea ei în bune condiții, de stricta respectare a dispozițiilor prezentului Cod aerian, privitoare la zboruri, și a reglementărilor de circulație aeriană, de comportare și disciplina a echipajului în zbor și la sol, precum și de folosirea și păstrarea aeronavei civile în bune condiții de zbor.

(2) În timpul zborului comandantul de aeronava civilă nu poate să își delege responsabilitățile. Dacă însă comandantul de aeronava civilă este împiedicat, din orice cauza, în cursul zborului sau la sol, să își

îndeplinească funcția și, în lipsa desemnării prealabile a unei alte persoane pentru a-l înlocui, funcția de comandant de aeronava civilă va fi exercitată de ceilalți membri ai echipajului de conducere, în ordinea stabilită de reglementările specifice în vigoare.

ART. 40

(1) Comandantul unei aeronave civile aflate în zbor are jurisdicție asupra întregului personal aeronautic civil aflat la bord.

(2) Dispozițiile date de comandantul de aeronava civilă în timpul zborului, în scopul asigurării siguranței zborului, sunt obligatorii pentru toate persoanele aflate la bord.

(3) Comandantul de aeronava civilă poate debarca orice membru al echipajului și orice pasager la o escala intermediară, pentru motive determinate de siguranță zborului și de păstrarea ordinii în aeronava civilă.

(4) În caz de primejdie, comandantul de aeronava civilă este dator să ia toate măsurile pentru salvarea pasagerilor, a echipajului și a încărcăturii. De asemenea, pentru salvarea aeronavei civile, el poate ordona delestarea ei.

(5) Comandantul unei aeronave civile își menține, în cazul unui accident de zbor, toate îndatoririle sale, până în momentul când organul în drept îl eliberează de misiunea pe care o îndeplinește cu aceasta aeronava.

ART. 41

La sol comandantul de aeronava civilă are obligația să întreprindă demersurile necesare, în cazul unei rețineri a aeronavei sale sau în cazul unor măsuri similare luate cu privire la echipaj, pasageri sau încărcatura.

ART. 42

În lipsa unei împuterniciri speciale, comandantul de aeronava civilă nu are voie să înstrăineze, sub nici o formă, aeronava, părți din aeronava sau orice alte bunuri din inventarul ei.

ART. 43

(1) Prin derogare de la prevederile art. 37 se poate desemna în funcția de comandant de aeronava civilă și o altă persoană autorizată decât pilotul comandant.

(2) Obligațiile și răspunderile pentru executarea misiunii se împart între comandantul de aeronava civilă și pilotul comandant, după cum urmează:

- pilotul comandant, de la decolarea și până la aterizarea aeronavei civile, este însărcinat și răspunde de conducerea tehnică și de siguranța aeronavei în zbor, putând lua orice măsuri pentru realizarea siguranței zborului;

- comandantul de aeronava este însărcinat și răspunde, în conformitate cu dispozițiile prezentului cod aerian, de executarea misiunii în bune condiții, pentru toate celelalte operațiuni care nu privesc conducerea propriu-zisă și siguranța aeronavei în zbor.

CAP. 7

Operațiuni aeriene civile

SECȚIUNEA I

Generalități

ART. 44

Operațiunile aeriene civile care pot fi efectuate pe teritoriul României se clasifică astfel:

- a) operațiuni de transport aerian public;
- b) operațiuni de aviație generală;
- c) operațiuni de lucru aerian.

SECȚIUNEA a II-a

Operațiuni de transport aerian public

ART. 45

Operațiunile de transport aerian public sunt transporturile de pasageri, bagaje, mărfuri și posta, executate pe baze comerciale de către operatori aerieni care posedă certificat de operator aerian și licența de transport aerian, prin curse regulate sau neregulate. Transporturile aeriene internaționale de pasageri, bagaje, mărfuri și posta sunt supuse acordurilor și convențiilor internaționale în domeniul transporturilor aeriene la care România este parte.

ART. 46

(1) Transporturile aeriene publice se execută pe bază de contract de transport, încheiat între operatorul aerian și pasager sau expeditorul de marfa și/sau posta.

(2) Prin contractul de transport aerian, operatorul aerian se obligă să ducă pe calea aerului la destinație pasagerii, bagajele, marfa și/sau posta, iar beneficiarul, să plătească prețul transportului.

ART. 47

(1) Operatorul aerian răspunde pentru orice prejudiciu care a produs decesul sau vătămarea sănătății pasagerilor ori avarierea sau pierderea bagajelor, a mărfii și/sau a poștei.

(2) Regimul răspunderii operatorului aerian este, pentru transporturile aeriene internaționale, stabilit în conformitate cu convențiile și înțelegerile internaționale la care România este parte, iar pentru transporturile aeriene interne, în conformitate cu prevederile dreptului comun, în măsura în care nu s-a stabilit altfel printr-o lege specială.

ART. 48

Transporturile aeriene publice efectuate prin curse regulate sunt transporturile aeriene executate după orare publicate și rute prestabilite, destinate să asigure legătură între două sau mai multe aeroporturi și în care capacitatea comercială disponibilă este pusă la dispoziție publicului contra cost.

ART. 49

Transporturile aeriene publice, altele decât cele prevăzute la art. 48, se efectuează prin curse neregulate.

ART. 50

(1) Operatorii aerieni români, deținători ai unui certificat de operator aerian în termen de valabilitate, pot efectua transporturi aeriene publice

interne și internaționale, prin curse regulate sau neregulate, numai în urma obținerii unei licențe de transport aerian, eliberată de Ministerul Transporturilor.

(2) Excepțiile de la prevederile alin. (1) se stabilesc de Ministerul Transporturilor prin reglementări specifice.

(3) Operatorii aerieni străini pot efectua transporturi aeriene publice, prin curse regulate sau neregulate, spre sau dinspre România, pe baza drepturilor de trafic acordate de Ministerul Transporturilor, în conformitate cu prevederile acordurilor și convențiilor internaționale la care România este parte.

(4) Ministerul Transporturilor emite reglementări aeronautice privind desfășurarea activităților de transport aerian public.

SECȚIUNEA a III-a

Operațiuni de lucru aerian și aviație generală

ART. 51

(1) Operațiunile de aviație generală cuprind transporturile aeriene în interes propriu și alte zboruri, precum:

- zboruri în interes propriu;
- zboruri particulare;
- zboruri-școala;
- zboruri sportive.

(2) Transporturile aeriene în folos propriu cuprind transporturile în interes propriu și transporturile în interes personal, ca operațiuni de aviație generală.

(3) Transporturile aeriene în folos propriu sunt operațiunile de aviație generală executate de o persoană fizică sau juridică, fără perceperea unui tarif sau a echivalentului acestuia în bunuri ori servicii, utilizându-se aeronave civile proprii sau închiriate, care constituie accesoriul unei alte activități economice executate de persoana respectivă, beneficiarul transportului.

(4) Transporturile aeriene în interes personal sunt activități de aviație generală executate de persoane fizice cu aeronave proprii sau închiriate pentru transportul de bunuri proprii și/sau de persoane, pentru nevoile proprii, exclusiv în scop necomercial.

(5) Zborurile în interes propriu reprezintă operațiunile aeriene civile, altele decât transporturile în folos propriu, efectuate de deținătorii de aeronave civile, persoane fizice sau juridice, pentru și în susținerea nevoilor activităților proprii.

(6) Zborurile particulare reprezintă operațiunile aeriene, altele decât cele de transport în interes personal, efectuate de deținătorii de aeronave civile, persoane fizice, exclusiv în scop necomercial.

(7) Zborurile sportive reprezintă operațiunile aeriene civile efectuate de persoane fizice sau juridice, utilizându-se aeronave civile proprii sau închiriate, exclusiv în scop sportiv.

(8) Zborurile-școala reprezintă operațiunile aeriene civile organizate de persoane juridice în scopul inițierii, pregătirii, instruirii și perfecționării personalului aeronautic navigant.

(9) Operatorii aerieni români care efectuează operațiuni de lucru aerian sau de aviație generală pe teritoriul României sunt obligați să încheie

contracte de asigurare pentru pagube produse terților. Plafonul minim al politelor de asigurare încheiate în acest caz se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

ART. 52

(1) Operațiunile de lucru aerian sunt activitățile efectuate de operatori aerieni pentru nevoile industriei, agriculturii, silviculturii, sănătății publice și protecției mediului, de căutare și salvare, cercetare științifică, fotografiere, monitorizare, publicitate, precum și în alte scopuri, pe baza autorizației și/sau a licenței eliberate de Ministerul Transporturilor.

(2) Ministerul Transporturilor va emite reglementările privind autorizarea și/sau licențierea operatorilor aerieni pentru desfășurarea operațiunilor de lucru aerian pe teritoriul României.

(3) Operatorii aerieni români autorizați pot desfășura operațiuni de lucru aerian pe teritoriul României cu aeronave înmatriculate în alt stat, numai în urma obținerii unei licențe corespunzătoare, eliberată de Ministerul Transporturilor.

ART. 53

Ministerul Transporturilor va emite reglementările aeronautice privind desfășurarea operațiunilor de aviație generală.

CAP. 8

Protecția mediului

ART. 54

Protecția mediului reunește toate activitățile ce au ca scop evaluarea și minimalizarea impactului aviației civile asupra mediului, datorat zgomotului produs de aeronavele civile, emisiilor motoarelor de aviație, evacuării substanțelor folosite la spalarea, degivrarea și tratarea aeronavelor civile sau în cadrul altor activități din domeniul aeronautic.

ART. 55

(1) Ministerul Transporturilor va statua principiile directoare, limitările și măsurile corespunzătoare privind protecția mediului, specifice acestui domeniu.

(2) Ministerul Transporturilor adopta politici de stimulare a implementării tehnologiilor moderne nepoluante în aviația civilă.

ART. 56

În scopul protecției mediului, Ministerul Transporturilor poate restricționa operarea aeronavelor civile pe aeroporturile din România sau în spațiul aerian național.

ART. 57

Ministerul Transporturilor, cu avizul Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului*), stabilește aeroporturile din România care, în urma derulării activităților specifice, au un impact semnificativ asupra mediului, în vederea implementării de programe de protecție a mediului.

---

*) A se vedea [Hotărârea Guvernului nr. 17/2001](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 14 din 10 ianuarie 2001.

ART. 58

Ministerul Transporturilor asigura, prin reglementări specifice:

1. un sistem unic de monitorizare a zgomotului pe aeroporturi, care
  - a) să permită evaluarea zgomotului produs de operarea unei aeronave civile pe aeroport;
  - b) să asigure o corelație între nivelul de zgomot și efectul acestuia asupra populației și mediului;
  - c) să fie în conformitate cu reglementările, standardele, practicile, recomandările și procedeele elaborate de Organizația Aviației Civile Internaționale, Conferința Europeană a Aviației Civile și de alte organizații internaționale de aviație civilă la care România este parte și, de asemenea, să asigure controlul respectării acestor reglementări;
2. un sistem de cartografiere fonica a zonelor adiacente aeroporturilor, care să permită utilizarea ecologica a acestora.

ART. 59

Ministerul Transporturilor, la solicitarea administratorului aeroportului, poate aproba măsuri temporare și derogări ce permit operarea aeronavelor civile, care au impact semnificativ asupra mediului.

ART. 60

Prevederile art. 56 nu se aplică următoarelor categorii de aeronave civile:

- a) aeronavele de stat românești;
- b) aeronavele românești care executa misiuni oficiale, prezidențiale sau guvernamentale, iar în cazul celor străine, pe bază de reciprocitate;
- c) aeronavele ce operează în folosul Organizației Națiunilor Unite, Crucii Roșii și Semilunii Roșii;
- d) aeronavele civile care efectuează misiuni de căutare și de salvare ori care transporta personal sau materiale în cadrul acestor misiuni;
- e) aeronavele care efectuează misiuni umanitare și de ajutorare urgentă;
- f) aeronavele care sunt nevoite să aterizeze din cauze tehnice, din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile sau a unor situații de forță majoră;
- g) aeronavele care aterizează din dispoziția Ministerului Transporturilor și/sau a Ministerului Apărării Naționale.

CAP. 9

Siguranța zborului

SECȚIUNEA I

Generalități

ART. 61

Reglementările legale din România referitoare la siguranța zborului în spațiul aerian național se aplică oricărei aeronave civile, indiferent de statul de înmatriculare, precum și echipajului și călătorilor aflați la bord.

ART. 62

În scopul asigurării siguranței zborului Ministerul Transporturilor emite și revizuieste ori de câte ori este cazul reglementări aeronautice specifice, conforme cu reglementările, standardele, practicile recomandate și procedurile elaborate de Organizația Aviației Civile Internaționale și de alte organisme internaționale de aviație civilă la care România este parte, și asigură controlul respectării acestora.

SECȚIUNEA a II-a

Autorizarea agenților aeronautici civili

ART. 63

În scopul realizării siguranței zborurilor următoarele categorii de agenți aeronautici civili sunt supuși controlului, evaluării și autorizării, precum și supravegherii permanente de către Ministerul Transporturilor, direct sau prin organisme tehnice specializate, instituții publice sau societăți comerciale autorizate, cărora li se delegă competențe în acest sens:

- a) operatori aeriени, în funcție de operațiunile aeriene civile pe care le desfășoară;
- b) agenți aeronautici civili care au ca obiect de activitate proiectarea, încercările de tip și specializate, fabricația, depozitarea, distribuția, întreținerea și reparațiile curente și generale ale aeronavelor civile, motoarelor și elicelor acestora, precum și ale componentelor, furnizarea de materiale și piese de schimb avionabile;
- c) agenți aeronautici civili care desfășoară activități de proiectare, construcții, montaj, reparații pentru obiective care aparțin aviației civile;
- d) agenți aeronautici civili care au ca obiect de activitate dirijarea și controlul traficului aerian, informarea aeronautica și serviciile meteorologice pentru aeronautica, protecția navigației aeriene, precum și activitățile aeroportuare;
- e) agenți aeronautici civili care se ocupa cu formarea și perfecționarea personalului aeronautic civil;
- f) alte categorii de agenți aeronautici civili care au ca obiect de activitate orice alt domeniu aeronautic conex.

ART. 64

Ministerul Transporturilor emite reglementările, standardele și procedurile privind autorizarea agenților aeronautici civili.

ART. 65

În cazul constatării nerespectării condițiilor și criteriilor de autorizare și/sau de licențiere, Ministerul Transporturilor suspenda sau anulează autorizația și/sau licența agentului aeronautic civil.

SECȚIUNEA a III-a

Personalul aeronautic civil

ART. 66

- (1) Activitățile aeronautice civile se efectuează de către personalul atestat în acest scop.
- (2) Ministerul Transporturilor emite reglementări specifice privind

categoriile de personal aeronautic civil supus atestării, precum și planurile tematice de pregătire, examinare teoretică și practică.

(3) Orice persoană care face dovada absolvirii unui curs sau a unui program corespunzător de pregătire de specialitate aeronautică poate solicita atestarea ca personal aeronautic civil pentru acea specialitate.

ART. 67

Documentele de calificare ale personalului aeronautic civil sunt documente obligatorii pe întreaga durată a desfășurării activității ca personal aeronautic civil.

ART. 68

(1) Licențele sunt valabile pentru o perioadă limitată; ele se reînnoiesc periodic, în urma verificării aptitudinilor, în conformitate cu reglementările stabilite în acest sens.

(2) Prelungirea valabilității, preschimbarea, suspendarea și retragerea documentelor de calificare ale întregului personal aeronautic civil din România sunt efectuate de Ministerul Transporturilor.

ART. 69

Brevetele și licențele emise de alte state pot fi recunoscute sau validate în România numai dacă criteriile în baza cărora au fost eliberate se situează cel puțin la nivelul standardelor minime recomandate de Organizația Aviației Civile Internaționale sau de alte organizații internaționale de profil și dacă sunt acceptate în reglementările specifice române.

ART. 70

Examenele medicale ale candidaților care solicită atestarea ca personal aeronautic civil pot fi efectuate numai de către o instituție medicală autorizată în acest sens.

SECȚIUNEA a IV-a

CertIFICATELE privind aeronavele civile

ART. 71

(1) Aeronavele civile care se înmatriculează în România, motoarele și elicele acestora trebuie să posede un certificat de tip emis de Ministerul Transporturilor.

(2) În certificatul de tip se înscriu durata valabilității acestuia, condițiile și limitările care sunt cerute în interesul siguranței zborului.

ART. 72

(1) Producția de serie a aeronavelor civile și a componentelor acestora se autorizează de Ministerul Transporturilor printr-un permis de producție, în baza constatării că produsele de serie ale oricărei aeronave civile, pentru care a fost emis un certificat de tip, se conformează acestuia.

(2) În permisul de producție se înscriu durata de valabilitate a acestuia, condițiile și limitările care sunt necesare în interesul siguranței zborului.

ART. 73

(1) Punerea în serviciu a unei aeronave civile nu poate fi făcută decât după obținerea certificatului de navigabilitate, eliberat în urma constatării

ca aeronava civilă este conformă cu certificatul de tip, cu condițiile prevăzute în permisul de producție și ca este apta de zbor.

(2) În certificatul de navigabilitate se înscriu durata valabilității, categoriile de activități pentru care aeronava civilă poate fi folosită, alte condiții și limitări impuse de asigurarea siguranței zborului.

ART. 74

(1) Ministerul Transporturilor emite reglementări aeronautice specifice privind certificarea aeronavelor civile.

(2) Ministerul Transporturilor poate stabili categorii de aeronave și parasute care, prin excepție de la prevederile art. 73, pot efectua zboruri fără să dețină certificat de tip și/sau de navigabilitate.

SECȚIUNEA a V-a

Aerodromuri

ART. 75

Un aerodrom poate fi utilizat pentru operarea aeronavelor civile, numai dacă administratorul deține o autorizație valabilă, eliberată de Ministerul Transporturilor și numai în condițiile prevăzute în aceasta.

ART. 76

În scopul asigurării siguranței zborului Ministerul Transporturilor împreună cu autoritățile administrației publice locale și cu avizul ministerelor interesate stabilesc zonele supuse servituților de aeronautica civilă aferente aerodromurilor și amplasării echipamentelor de protecție a navigației aeriene.

ART. 77

În zonele supuse servituților de aeronautica civilă nu pot fi construite și amplasate nici un fel de construcții, instalații și echipamente noi fără avizul Ministerului Transporturilor.

ART. 78

Administratorii aerodromurilor, ai echipamentelor de protecție a navigației aeriene, cat și proprietarii terenurilor, clădirilor și amenajărilor aflate în zonele supuse servituților de aeronautica civilă, sunt obligați să respecte restricțiile impuse prin reglementările specifice referitoare la aceste zone.

CAP. 10

Securitatea aeronautica

ART. 79

Protecția aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită se realizează pe baza Programului Național de Securitate Aeronautica, elaborat de Ministerul Transporturilor și aprobat prin hotărâre a Guvernului.

ART. 80

Ministerul Transporturilor este autoritatea de stat responsabilă pentru dezvoltarea, implementarea și aplicarea programului prevăzut la art. 79.

CAP. 11

Facilități aeronautice

ART. 81

Facilitățile aeronautice se realizează pe baza Programului Național de Facilități Aeronautice, aprobat prin hotărâre a Guvernului.

ART. 82

(1) Ministerul Transporturilor este autoritatea de stat responsabilă pentru dezvoltarea, implementarea și operationalitatea programului prevăzut la art. 81.

(2) Ministerul Transporturilor este, de asemenea, autoritatea de stat responsabilă pentru stabilirea reglementărilor privind facilitățile aeronautice minime obligatorii.

CAP. 12

Căutarea și salvarea aeronavelor civile

ART. 83

În spațiul aerian național, precum și pe teritoriul României operațiunile de căutare și salvare a aeronavelor civile aflate în primejdie și a supraviețuitorilor unui accident de aviație se realizează prin sistemul național de căutare și salvare.

ART. 84

Organizarea și funcționarea sistemului național de căutare și salvare se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

ART. 85

Asistența de căutare și de salvare se acordă tuturor aeronavelor civile și supraviețuitorilor unui accident de aviație.

ART. 86

Toate autoritățile publice, precum și persoanele fizice și juridice solicitate au obligația de a acorda asistența în cazul operațiunilor de căutare și de salvare, urmărindu-se prioritar salvarea vieților omenești, precum și prevenirea amplificării daunelor și conservarea dovezilor esențiale pentru anchetarea adecvată a accidentelor.

CAP. 13

Anchetarea incidentelor și a accidentelor de aviație civilă

ART. 87

Ministerul Transporturilor este autoritatea de stat pentru reglementarea, organizarea și desfășurarea activităților privind ancheta administrativă a incidentelor și a accidentelor de aviație civilă.

ART. 88

(1) Scopul anchetei administrative îl reprezintă determinarea reală a cauzelor și a împrejurărilor care au condus la producerea incidentului sau a accidentului de aviație civilă, precum și identificarea măsurilor preventive corespunzătoare.

(2) Obiectivul anchetei administrative îl reprezintă prevenirea producerii unor incidente sau accidente de aviație civilă similare.

ART. 89

(1) Ancheta administrativă este independentă de ancheta penală sau disciplinară.

(2) Stabilirea responsabilităților, a persoanelor vinovate, a gradului de vinovăție, precum și aplicarea sancțiunilor sunt de competența organelor abilitate prin lege.

ART. 90

Operatorii aerieni sau celelalte organisme care au competente tehnice și operationale în domeniul aeronauticii civile sunt obligate să informeze Ministerul Transporturilor asupra producerii tuturor incidentelor și accidentelor de aviație civilă.

ART. 91

Echipajele aeronavelor civile, precum și orice persoană fizică sau juridică sunt obligate să furnizeze, pe toată durata anchetei administrative, toate informațiile și relațiile care le sunt cunoscute, cerute de această ancheta.

CAP. 14

Sanțiuni

ART. 92

Încălcarea prevederilor prezentului Cod aerian atrage, după caz, răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală a persoanelor vinovate.

ART. 93

Constituie contravenții, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii, să constituie infracțiuni, următoarele fapte:

a) lipsa documentelor obligatorii individuale sau de bord, prevăzute de reglementările în vigoare;

b) încălcarea reglementărilor referitoare la condițiile de exploatare a tehnicii aeronautice;

c) delestarea neautorizată a combustibilului sau delestarea acestuia în zone ori în situații neautorizate de la bordul unei aeronave civile aflate în evoluție, precum și scurgerile de combustibil la sol;

d) refuzul operatorului unei aeronave civile de a prezenta persoanelor împuternicite prin lege documentele aeronavei și ale echipajului și de a permite efectuarea inspecției acestora;

e) neinformarea Ministerului Transporturilor cu privire la producerea incidentelor și accidentelor de aviație civilă, de către cei care au această obligație și în condițiile stabilite de lege.

ART. 94

Contravențiile prevăzute la art. 93 se sancționează cu amendă.

ART. 95

Nerespectarea normelor privind activitatea aeroportuară constituie contravenție și se sancționează conform reglementărilor aeroportuare.

ART. 96

Contravențiunile privind încălcarea prevederilor referitoare la servituțurile aeronautice civile în interesul circulației aeriene vor fi sancționate cu amendă.

ART. 97

(1) Constatarea faptelor contravenționale, precum și aplicarea sancțiunilor se fac de organele abilitate de Ministerul Transporturilor.

(2) Cuantumul amenzilor se stabilește și se reactualizează prin hotărâre a Guvernului.

(3) Dispozițiile prezentului capitol se completează cu dispozițiile Legii nr. 32/1968 privind constatarea și sancționarea contravențiilor.

ART. 98

Încălcarea de către personalul aeronautic civil a îndatoririlor de serviciu sau neîndeplinirea lor, dacă fapta este de natura să pună în pericol siguranța zborului, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

ART. 99

(1) Încredințarea comenzilor aeronavei civile de către pilotul comandant unei persoane neautorizate se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Părăsirea fără aprobare a postului de către orice membru al echipajului de conducere sau de către personalul ce asigură direct informarea, dirijarea și controlul traficului aerian, dacă fapta este de natura să pună în pericol siguranța zborului, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

ART. 100

(1) Efectuarea serviciului sub influența băuturilor alcoolice sau a altor substanțe interzise de autoritatea de reglementare se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) este săvârșită de către personalul aeronautic civil navigator, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 2 ani sau amenda.

(3) Este considerat sub influența băuturilor alcoolice personalul care are o îmbibație alcoolică în sânge între 0,5 la mie și 1 la mie.

ART. 101

(1) Efectuarea serviciului în stare de ebrietate se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) este săvârșită de personalul aeronautic navigator pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

(3) Este considerat în stare de ebrietate personalul care are o îmbibație alcoolică în sânge mai mare de 1 la mie.

ART. 102

Exercitarea fără drept de către orice persoană a atribuțiilor care revin echipajului unei aeronave civile se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

ART. 103

(1) Se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă următoarele fapte:

a) exploatarea unei aeronave fără a poseda certificat de înmatriculare și certificat de navigabilitate;

b) exploatarea unei aeronave cu nerespectarea condițiilor, limitărilor sau a altor cerințe prevăzute în certificatul de navigabilitate ori în celelalte documente privind aeronava;

c) inscripționarea neconforma cu certificatul de înmatriculare sau suprimarea marilor de inscripționare;

d) distrugerea sau sustragerea oricărui document de bord impus de regulile sau reglementările aeriene în vigoare;

e) încălcarea regulilor privind survolul.

(2) Fapta prevăzută la lit. a), săvârșită după refuzul eliberării certificatului de înmatriculare sau a certificatului de navigabilitate, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani.

ART. 104

În înțelesul prevederilor prezentului capitol:

a) o aeronava se considera a fi în serviciu din momentul în care personalul de la sol sau echipajul începe să o pregătească în vederea unui anumit zbor până la expirarea unui termen de 24 de ore după orice aterizare; perioada de serviciu cuprinde în orice caz întregul timp în care aeronava se afla în zbor, în sensul prevederilor lit. b);

b) o aeronava se considera a fi în zbor din momentul în care, imbarcarea fiind terminată, toate ușile exterioare au fost închise și până în momentul în care una dintre aceste uși a fost deschisă în vederea debarcării; în caz de aterizare forțată se considera ca zborul se continua până când autoritatea competentă preia în sarcina aeronava, persoanele și bunurile de la bord.

ART. 105

Se pedepsesc cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă următoarele fapte:

a) efectuarea de operațiuni aeriene civile fără autorizație sau licența prevăzută de lege, dacă fapta este de natura să pună în pericol siguranța zborului, sănătatea publică sau protecția mediului;

b) desfășurarea de activități în perimetrul infrastructurii aeroportuare, fără autorizație sau licența legală, de către persoane juridice, dacă fapta este de natura să pună în pericol siguranța zborului.

ART. 106

Comunicarea de informații, știind că acestea sunt false, dacă prin acest fapt se periclitează siguranța zborului, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 10 ani. Dacă fapta se săvârșește în scopul devierii itinerarului de zbor, pedeapsa este de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

ART. 107

(1) Folosirea fără drept a oricărui dispozitiv, arma sau substanța, în scopul producerii unui act de violență împotriva unei persoane aflate pe un

aeroport care deservește aviația civilă se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Săvârșirea oricărui act de violență fizică sau psihică asupra unei persoane aflate la bordul unei aeronave civile în zbor sau în pregătire de zbor se pedepsește cu închisoare de la 10 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi.

ART. 108

(1) Plasarea sau folosirea ilegală a oricărui dispozitiv, substanța sau arma pentru distrugerea sau avarierea gravă a dotărilor care aparțin unui aeroport sau unei aeronave care nu este în serviciu, dar se afla pe un aeroport, precum și pentru întreruperea serviciilor aeroportului, dacă fapta este de natură să pună în pericol siguranța aeroportului, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani.

(2) Distrugerea sau deteriorarea gravă a instalațiilor și a echipamentelor pentru protecția navigației aeriene ori tulburarea în orice mod a funcționării serviciilor de navigație aeriană, dacă fapta este de natură să pună în pericol siguranța zborului, se pedepsește cu închisoare de la 10 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi.

(3) Cu pedeapsa prevăzută la alin. (2) se sancționează și distrugerea unei aeronave în serviciu sau deteriorarea acesteia, în așa fel încât să o facă inaptă de zbor ori să îi pună în pericol securitatea în zbor.

(4) Plasarea sau înlesnirea plasării pe o aeronavă civilă, prin orice mijloace, a unui dispozitiv, a unei arme sau substanțe apte să distrugă sau să îi producă deteriorări care o fac inaptă de zbor sau care sunt de natură să periclitizeze siguranța zborului se pedepsește cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea unor drepturi.

ART. 109

Preluarea fără drept a unei aeronave, prin orice mijloace, precum și exercitarea fără drept a controlului asupra aeronavei se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi.

ART. 110

Dacă faptele prevăzute în prezentul capitol au avut ca urmare decesul uneia sau al mai multor persoane, pedeapsa este detențiunea pe viață sau închisoarea de la 15 la 25 de ani și interzicerea unor drepturi.

ART. 111

(1) Tentativa la infracțiunile prevăzute în prezentul capitol se pedepsește.

(2) Se considera tentativa și producerea sau procurarea mijloacelor ori instrumentelor, precum și luarea de măsuri în vederea comiterii infracțiunilor prevăzute în prezentul capitol.

ART. 112

(1) Acțiunea penală pentru faptele prevăzute la art. 98-111 se pune în mișcare numai la sesizarea organului de specialitate al administrației publice centrale în domeniul aviației civile.

(2) Cercetarea faptelor care fac obiectul prezentului capitol, precum și punerea în mișcare a acțiunii penale sunt de competența procurorului de pe

lângă curtea de apel în a carei raza teritorială acestea au fost săvârșite.

CAP. 15

Dispoziții finale și tranzitorii

ART. 113

Reglementările emise de Ministerul Transporturilor în aplicarea prevederilor prezentului Cod aerian sunt obligatorii pentru toți agenții aeronautici civili.

ART. 114

La instituirea de către Președintele României a stării de asediu sau a stării de urgență, precum și la declararea mobilizării parțiale sau generale a Forțelor Armate ori în caz de agresiune armată îndreptată împotriva țării aplicarea prevederilor prezentului Cod aerian se suspenda în parte sau în întregime, activitatea aeronautică în spațiul aerian național urmând să se desfășoare conform normelor stabilite de autoritățile militare competente, potrivit legii.

ART. 115

Prezentul Cod aerian intră în vigoare la data de 1 ianuarie 1998*).

*) A se vedea și data intrării în vigoare a actului normativ modificator.

ART. 116

Se abroga integral Codul aerian aprobat prin [Decretul nr. 516/1953](#), publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 56 din 30 decembrie 1953, cu modificările ulterioare.

*) A se vedea și data intrării în vigoare a actului normativ modificator.